

A Pécsi Ítéltábla a dr. Pápai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Pápai Ferenc ügyvéd fél címe 3) által képviselt **dr. felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Gáspár Sándor pártfogó ügyvéd (fél címe) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I. rendű alperes címe, TH: ...) I. rendű és a dr. Wolf László Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Wolf László ügyvéd fél címe) által képviselt **III.rendű alperes neve** (II. rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen 55.000.000 forint és járulékai megfizetése és egyéb iránt indított perében a Zalaegerszegi Törvényszék 2015. szeptember 9. napján kelt, 4.P.20.244/2015/24. számú ítélete ellen az I. rendű alperes által 25. sorszám alatt benyújtott és 28. sorszám alatt megindokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 250.000 (kettőszázötvenezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Megállapítja, hogy az I. rendű alperest képviselő pártfogó ügyvéd másodfokú eljárásban felmerült díját az I. rendű alperes köteles viselni.

A feljegyzett fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a felperes, mint hitelező és zálogjogosult, valamint az I. rendű alperes, mint adós és a II. rendű alperes, mint zálogkötelezett 2009. július 27-én kölcsön-, valamint jelzálogjogot és vételi jogot alapító szerződést kötöttek egymással. Ennek keretében a felperes 36.000.000 forint kölcsönt nyújtott az I. rendű alperesnek, aki azt 90 napon belül vállalta visszafizetni; késedelem esetére a mindenkori jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot kötöttek ki. A kölcsön visszafizetésének biztosítékául a II. rendű alperes 36.000.000 forint és járulékai erejéig jelzálogjogot engedett a kizárólagos tulajdonában álló, **B 0000/8** helyrajzi számú ingatlanra. A jelzálogjogot a földhivatal az ingatlannyilvántartásba bejegyezte.

2009. október 27-én a felek módosították a szerződést olyképpen, hogy további 19.000.000 forint kamatmentes kölcsönt nyújtott a felperes az I. rendű alperesnek, így tartozása 55.000.000 forintra nőtt. Az I. rendű alperes a teljes tartozás visszafizetését 2009. december 12. napjáig vállalta. A II. rendű alperes pedig a módosított kölcsön összegére 55.000.000 forint és járulékai erejéig

jelzálogjogot engedett az ingatlanán. A szerződés alapján a földhivatal a módosított jelzálogjogot az ingatlannyilvántartásba bejegyezte.

2009. december 30-án ismét módosították a felek a szerződést akként, hogy a visszafizetés határidejét 2010. január 31. napjáig hosszabbították meg. A kölcsöntartozás összegét a határidő-hosszabbító megállapodásban elírás miatt 51.000.000 forintban jelölték meg.

Ezt követően 2010. március 2-án hosszabbították meg újfent a visszafizetés határidejét 2010. április 15. napjáig. E szerződésben az I. rendű alperes az 55.000.000 forint összegű kölcsöntartozását ismételten elismerte.

Az I. rendű alperes tartozását nem fizette meg.

A felperes keresetében azt kérte a bíróságtól, hogy kötelezze az I. rendű alperest 55.000.000 forint kölcsön és járulékainak megfizetésére, míg a II. rendű alperest annak tűrésére kérte kötelezni, hogy amennyiben a marasztalási összeg az I. rendű alperestől behajthatatlan, a felperes a követelését a jelzálogjoggal terhelt ingatlanra vezetett végrehajtás útján kielégíthesse.

Az I. rendű alperes a bíróság többszöri felhívása és figyelmeztetése ellenére jogi képviselőt nem hatalmazott meg - a kötelező perbeli képviselőt ellenére. Az I. rendű alperes személyes nyilatkozatában a kereset elutasítását kérte. Előadta egyúttal, hogy a felperes 2009. július 27-én csupán 26.000.000 forintot, majd 2009. október 27-én további 5.000.000 forintot adott kölcsön az I. rendű alperesnek.

A jogi képviselővel eljáró II. rendű alperes szintén a kereset elutasítását kérte, az I. rendű alpereshez csatlakozva.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 55.000.000 forintot és ennek 2010. április 15. napjától a kifizetés napjáig számított, a mindenkori jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, valamint 2.000.000 forint perköltséget, amelyből 1.500.000 forint a felperes által lerótt illeték és további 500.000 forint a felperesi jogi képviselő munkadíja. Továbbá a II. rendű alperest annak tűrésére kötelezte, hogy amennyiben a marasztalási összeg az I. rendű alperestől behajthatatlan, úgy a felperes a követelését a **bi 0000/8** helyrajzi számú ingatlanra vezetett végrehajtás útján kielégíthesse.

Ítéletének jogi indoklásában kifejtette, hogy a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) 523.§-ának (1) bekezdése alapján az adós köteles visszafizetni a kölcsön összegét a kölcsönszerződés szerint. A Ptk.251.§-ának (1) bekezdése, valamint 254.§-ának (1) bekezdése értelmében pedig a zálogjogosult a zálogtárgyból más követeléseket megelőző sorrendben kielégítheti, amennyiben a kötelezett nem teljesít.

Kiemelte, hogy a perben az alpereseknek kellett azt bizonyítaniuk az ügyvéd által szerkesztett és ellenjegyzett, teljes bizonyító erejű magánokiratokkal szemben, hogy a felperes az 55.000.000 forint helyett 31.000.000 forint kölcsönt nyújtott csupán az I. rendű alperesnek. Sőt, a szerződésmódosítások során tett tartozáselismerő nyilatkozatok alapján az I. rendű alperest terhelte annak bizonyítása, hogy az ott írt összeggel nem tartozik. Bizonyítási kötelezettségüknek az alperesek nem tettek eleget.

Rámutatott továbbá az elsőfokú bíróság arra a körülményre, hogy a perben a pertárgyértékre tekintettel a jogi képviselőt kötelező volt. Az I. rendű alperes azonban többszöri felhívás és tájékoztatás ellenére jogi képviselőt nem hatalmazott meg, pártfogó ügyvéd kirendelését nem kérte, ezért perbeli nyilatkozatai és cselekményei hatálytalanok voltak.

Az elsőfokú ítélettel szemben az I. rendű alperes nyújtott be fellebbezést pártfogó ügyvéd útján, amelyben elsődlegesen az eljárás megszüntetését kérte és az elsőfokú bíróság ítéletét teljes egészében kérte hatályon kívül helyezni a Pp.130.§-ának (1) bekezdés *a)* pontja és 157/A.§-ának (1) bekezdés *b)* pontjára hivatkozással. Másodlagosan kérte hatályon kívül helyezni az ítéletet és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítani, amiért az elsőfokú eljárás szabályait lényegesen megsértette, amikor nem tett eleget a Pp.3.§-ának (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségének. Kiemelte, hogy a Legfelsőbb Bíróság 1/2009. (VI.24.) PK véleményével ellentétben a törvényszék nem tájékoztatta megfelelően az I. rendű alperest a bizonyítandó tényekről, a bizonyítási teherről és arról sem, hogy az alperes mely tényállításait ítéli olyannak, amelyek bizonyításra szorulnak. Az elsőfokú bíróság felhívása nem felelt meg a követelményeknek, nem volt egyediesített és teljes körű, ezért az I. rendű alperes nem került abba a helyzetbe, hogy a bizonyítási indítványait a jóhiszemű és célszerű pervitel követelményeinek megfelelően előterjeszthesse.

Kifogásolta továbbá, hogy a törvényszék nem vette figyelembe az I. rendű alperes 24. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt előadását, amely szerint mindösszesen 27.000.000 forintot adott át csupán a felperes az I. rendű alperes részére. Ezért harmadlagosan kérte az ítéletet megváltoztatni oly módon, hogy az I. rendű alperest a felperes javára terhelő marasztalás összegét a másodfokú bíróság szállítsa le 27.000.000 forintra.

Állította mindemellett, hogy az I. rendű alperes teljes személyes költségmentességet igényelt az elsőfokú eljárás során, ezzel szemben a törvényszék 14. számú végzésével csak részleges költségmentességet engedélyezett a számára. Ezért kérte felülvizsgálni az elsőfokú bíróság költségkedvezményre vonatkozó végzését.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság határozatának helybenhagyását kérte helyes indokai alapján.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helyes jogszabályok alkalmazásával, helytálló jogi következtetésre jutott. Érdemi döntésével is minden tekintetben egyetértett a másodfokú bíróság, ezért a törvényszék ítéletét helyes indokai alapján hagyta helyben a Pp.253.§-ának (2) bekezdése és Pp.254.§-ának (3) bekezdése alapján.

A fellebbezéssel összefüggésben az ítélet tábla megjegyzi, hogy az elsődleges fellebbezési indok, a Pp.130.§-ának (1) bekezdés *a)* pontjának az alkalmazása a jelen ügyben fel sem merülhet. Eszerint a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja, ha megállapítható, hogy a perre a magyar bíróság joghatósága a törvény vagy nemzetközi egyezmény rendelkezése alapján kizárt. A jelen pernek semmilyen tekintetben nincs nemzetközi vonatkozása, ezért a magyar bíróság joghatósága nyilvánvalóan fennáll.

A Pp.157/A.§-ának (1) bekezdés *b)* pontja szerint a joghatóság kizártsága esetén az eljárást meg kell szüntetni. Mivel magyar bíróság joghatósága a jelen per elbírálására fennáll, ezen okból az eljárás nem is szüntethető meg.

Amennyiben esetleg az I. rendű alperes a Pp.157.§-ának *b)* pontját kívánta felhívni - a bíróság a pert megszünteti, ha a fél törvényes képviselőjét mellőzték -, ez az indok sem foghat helyt, hiszen az I. rendű alperes cselekvőképességének teljes, vagy akárcsak részleges korlátozottságára adat nem merült fel. A felperesnek kellett volna jogi képviselőt meghatalmaznia (nem törvényes képviselőt) a Pp.73/A.§-ának (1) bekezdés *b)* pontja szerint, mivel a pertárgyérték a 30.000.000 forintot meghaladja. E kötelezettségét azonban elmulasztotta.

A törvényszék 2. sorszámú végzésével már tájékoztatta arról az I. rendű alperest, hogy az ügyben a jogi képviselet kötelező, jogi képviselő nélkül a fél nyilatkozata hatálytalan. Ezt a felhívást 6. sorszámú végzésében megismételte. Tájékoztatta továbbá a pártfogó ügyvéd kirendelésének lehetőségéről, feltételeiről, a kirendelő hatóság megjelölése mellett. Felhívását a 12. számú jegyzőkönyvben megismételte, majd 15. számú végzésével ismét tájékoztatta az I. rendű alperest arról, hogy neki személyesen kell a **B** Kormányhivatalhoz fordulnia pártfogó ügyvéd igénybevétele érdekében. Ugyanezt a tájékoztatást adta meg a törvényszék a 24. számú jegyzőkönyvében az I. rendű alperes részére. Az I. rendű alperes azonban az elsőfokú eljárás folyamatban léte alatt pártfogó ügyvédet nem hatalmazott meg, pártfogó ügyvéd kirendelését az igazságügyi hivaltaltól nem kérte.

Alaptalan volt az I. rendű alperesnek a súlyos eljárási szabálysértésre vonatkozó fellebbezési érvelése is. A törvényszéknek a 18. számú jegyzőkönyvbe foglalt, a Pp.3.§-ának (3) bekezdése szerinti tájékoztatása megfelelt a Legfelsőbb Bíróság 1/2009. számú PK véleményében írtaknak, teljes körű volt és egyediesített az alábbiak szerint:

„A bíró tájékoztatja az alpereseket arról, hogy az alpereseknek kell bizonyítaniuk azt, hogy a teljes bizonyító erejű magánokirattal szemben 2009. július 27. napján nem 36.000.000 forintot, hanem csak 26.000.000 forint kölcsönt kapott az I. rendű alperes, továbbá az alpereseknek kell bizonyítaniuk azt, hogy 2009. október 27-én nem 19.000.000 forintot, hanem csak 5.000.000 forint kölcsönt a felperestől az I. rendű alperes.” Így tehát annak ellenére, hogy az I. rendű alperes jogi képviselő nélkül járt el, a bizonyítási teherre vonatkozó tájékoztatást megkapta, bizonyítási kötelezettségének azonban nem tett eleget.

Alapos volt az I. rendű alperes fellebbezése a tekintetben, hogy a törvényszéktől az elsőfokú eljárás sorsán teljes személyes költségmentesség engedélyezését kérte, ehhez képest a törvényszék 14. számú végzésével csupán pártfogó ügyvéd igénybevételére feljogosító részleges költségmentességet kapott. Ezt a kisebb fokú eljárási szabálysértést kiküszöbölve az ítéletábra a Pp.254.§-ának (1) bekezdése alapján az elsőfokú eljárás kezdetére visszamenő hatállyal teljes személyes költségmentességet engedélyezett a felperes részére jegyzőkönyvi végzésével. Ez a körülmény azonban nem mentesíti az I. rendű alperest az alól, hogy a felperes által már lerótt, ekként az ő oldalán felmerült elsőfokú eljárási illetéket, mint perköltséget meg kell fizetnie a felperes részére a Pp.78.§-ának (1) bekezdése szerint.

Az I. rendű alperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban felmerült perköltséget ő köteles viselni.

A felperes jogi képviselőjének másodfokú eljárásban felmerült díját a kifejtett munkával arányosan jelentősen mérsékelve, az ügy egyszerű megítélésére is tekintettel 250.000 forintban állapította meg a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) bekezdés *a)* pontja, (5) bekezdése és (6) bekezdése szerint.

Az I. rendű alperes személyes költségmentessége folytán feljegyzett fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli az I. rendű alperes helyett az Itv.74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr.13.§-ának (1) bekezdése és 14.§-a szerint.

P é c s , 2016. április 28.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vagyicska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán
Judit s.k. bíró